

Siedlce, 08.04.2024r.

Pani Barbara Nowacka
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister

Nauczyciele religii Diecezji Siedleckiej wyrażają swoje głębokie zaniepokojenie wobec doniesień medialnych ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej zapowiadających zmianę w organizacji i zasadach nauczania lekcji religii w szkołach w bliższej czy dalszej przyszłości.

W tej sytuacji na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że religii naucza się w 23 krajach Unii Europejskiej i jej obecność jest traktowana jako standard europejskich systemów edukacyjnych. Ponadto, obecność religii w szkole jest wyrazem respektowania wolności wyznania oraz praw obywatelskich.

Warto zauważyć, że nauczanie religii wpisuje się w realizację obowiązującego Prawa Oświatowego, w którym czytamy m.in.:

„Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

W ramach lekcji religii realizowane są więc najważniejsze cele i zadania wychowania dzieci i młodzieży, między innymi: kształtowanie umiejętności odróżniania dobra i zła, wychowanie do wartości, kształtowanie umiejętności nawiązywania dojrzałych i głębokich relacji międzysobowych, wychowanie do szacunku wobec drugiego człowieka i troski o jego dobro, niezależnie od pochodzenia i wyznania, wychowanie do zaangażowania w wolontariat, wychowanie patriotyczne, kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych i ludowych, wychowanie do odpowiedzialności, wychowanie do uczciwości, rzetelności i sprawiedliwości, kształtowanie chrześcijańskiej wizji małżeństwa i rodziny, wychowanie do życia w rodzinie, wychowanie w zakresie potrzeby szacunku i troski o zdrowie własne, jak i drugiego człowieka, profilaktyka uzależnień, uwrażliwianie na kwestie społeczne, budzenie zainteresowania kulturą i sztuką, wychowanie do odpowiedzialności za świat i środowisko naturalne.

Podstawa programowa nauczania religii rzymskokatolickiej przewiduje także wszechstronny rozwój intelektualny uczniów. Uwzględnia na przykład korelację w edukacji szkolnej, zwłaszcza z językiem polskim, historią, filozofią, etyką, muzyką, plastyką, wiedzą o kulturze, wychowaniem do życia w rodzinie, geografią, a nawet biologią w zakresie edukacji zdrowotnej, ekologicznej oraz z doradztwem zawodowym.

Ograniczenie o połowę liczby godzin religii i niesprawiedliwe sytuowanie ich na początku lub pod koniec dziennego planu zajęć jest formą dyskryminacji nie tylko nauczycieli religii, ale także uczniów i rodziców, którzy zgodnie z prawem zagwarantowanym przez Konstytucję wyrażają życzenie, by ich dzieci uczestniczyły w tych zajęciach. Ponadto, takie organizowanie lekcji religii utrudnia, a wręcz uniemożliwia ułożenie planów zajęć skazując nauczycieli religii na nieuzasadnione przerwy tzw. liczne okienka.

Warto podkreślić, że w Diecezji Siedleckiej frekwencja na zajęciach religii katolickiej w roku szkolnym 2023/2024 przedstawia się następująco:

- w przedszkolach – 96,22%;
- w szkołach podstawowych – 94,29%;
- w szkołach ponadpodstawowych (liceach) – 77,88%;
- w szkołach ponadpodstawowych (technikach i szkołach branżowych) – 79,42%;
- w szkołach specjalnych – 95,01%.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w nauczaniu religii Kościoła katolickiego w naszej diecezji uczęszcza 89,83%; taka jest wola rodziców lub pełnoletnich uczniów.

Na terenie Diecezji Siedleckiej uczniowie są kształtowani przez 695 nauczycieli religii, w tym 431 katechetów świeckich, 195 księży diecezjalnych, 50 sióstr zakonnych oraz 19 księży zakonnych.

Należy zauważyć, że także uczniowie innych wyznań chrześcijańskich (m. in. prawosławni, protestanci) uczestniczą w nauczaniu religii swojego wyznania w międzyszkolnych punktach katechetycznych, co potwierdzają stosownymi zaświadczeniami i oceną wpisaną na świadectwie szkolnym. Fakt ten przyczynia się również do podwyższenia statystyki uczęszczających w lekcjach religii.

Redukcja godzin religii drastycznie więc zuboży szkołę w funkcji kształtowania osobowości młodego człowieka, wychowania do wartości i wspierania rodziny w procesie wychowania (co jest także zgodne z kierunkami polityki oświatowej państwa w zakresie m. in. wspierania wychowawczej roli rodziny). Zachwiana zostanie także wypracowana przez długie lata równowaga w procesie edukacyjnym między nabywaniem wiedzy, zdobywaniem umiejętności i kształtowaniem postaw.

Jako nauczyciele religii spełniamy wszystkie standardy wyznaczone przez prawo oświatowe. Uzyskujemy z powodzeniem kolejne stopnie awansu zawodowego. Ogólnodostępne statystyki potwierdzają nasz aktywny udział w formach doskonalenia zawodowego. Każdy z nas poszerza umiejętności edukacyjne w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli oraz w formach proponowanych przez władze oświatowe, a także dodatkowo i systematycznie uczestniczy w szkoleniach organizowanych przez wydział katechetyczny swojej diecezji. Pełnimy funkcję konsultantów, doradców metodycznych i ekspertów ds. awansu zawodowego. W wielu placówkach oświatowych nauczyciele religii zajmują stanowiska kierownicze. Otrzymują także odznaczenia i nagrody państwowe. Nie jesteśmy członkami żadnej partii politycznej, a podczas zajęć nie agitujemy na rzecz jakiegokolwiek ugrupowania politycznego. Jesteśmy jak najbardziej osobami apolitycznymi, co zadaje kłam medialnym doniesieniom.

Zapowiedzi medialne Ministerstwa Edukacji Narodowej wzbudzają u nas słuszny niepokój o przyszłość religii w szkole a także o nasze zatrudnienie. Dla połowy z nas zabraknie

zatrudnienia w sytuacji redukcji godzin religii o 50%!!! Nikt w tych propozycjach nie bierze pod uwagę, że realizacja scenariusza ograniczenia liczby godzin religii w szkole wpłynie negatywnie także na nasze losy i naszych rodzin.

Wobec rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz znajdującego się w nim przepisu o wyłączeniu oceny z religii/etyki ze średniej ocen oświadczamy, iż jest to działanie niesprawiedliwe, dyskryminujące oraz deprecjonujące nauczany przez nas przedmiot. Świadczy o tym § 1 pkt 2 i 3 w/w rozporządzenia z dnia 22 marca 2024 r., z którego jednoznacznie wynika, że w dalszym ciągu do średniej oceny będą wliczały się oceny z innych dodatkowych zajęć edukacyjnych. Ponadto, naszym zdaniem, uczeń powinien być wynagrodzony za swoją pracę, a tą nagrodą i docenieniem wysiłku ucznia jest właśnie ocena, która spełnia także funkcję motywacyjną.

Mamy obawy, że zapowiadane przez Panią Minister działania oparte są na niepełnej albo wręcz zafałszowanej informacji o roli, organizacji, sposobach realizacji i efektach nauczania religii katolickiej w szkole. Co więcej, wyprowadzanie zajęć szkolnych – lekcji religii z budynków państwowych bądź samorządowych i realizowanie ich w nieprzystosowanych do nauki miejscach będzie równocześnie dyskryminujące wobec woli rodziców lub pełnoletnich uczniów.

Zapewniamy Panią Minister o swoim zaangażowaniu w realizację zadań szkoły w zakresie dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym. W tej realizacji systematycznie i efektywnie współpracujemy z dyrekcją i innymi nauczycielami oraz rodzicami i prawnymi opiekunami. Nasza działalność i zaangażowanie na terenie szkoły jest potwierdzona licznymi osiągnięciami i efektami w rozwoju naszych uczniów nie tylko pod względem religijnym. Jest nam przykro, że w ostatnim czasie staliśmy się źródłem nieuzasadnionych ataków medialnych, krzywdzących i niesprawdzonych opinii w których pomijane są sprawiedliwe oceny, dobro, prawda i piękno na rzecz których codziennie się angażujemy.

Dzieląc się z Panią Minister swoimi obawami co do zapowiadanych zmian w nauczaniu religii w szkole liczymy na zrozumienie, uwzględnienie naszych spostrzeżeń i pozytywne rozwiązanie naszego niepokoju o przyszłość religii w szkole.

Z poważaniem
Nauczyciele religii Diecezji Siedleckiej